

CONCLUSIONS XII FÒRUM CONTRA LES VIOLÈNCIES DE GÈNERE

17, 18 i 19 de novembre de 2016, Espai Francesca Bonnemaison (BCN)

Aquesta dotzena edició del Fòrum contra les violències de Gènere ha suposat, sens subte, un pas endavant qualitatiu i quantitatiu. Més de 2.400 persones de totes les edats, però especialment joves, van omplir de vida i diversitat els diferents espais de les jornades. Les taules rodones i el Fòrum Jove van congregar el gruix de les assistents: més de **100** persones a la presentació de l'Informe sobre feminicidis al 2015, **145** assistents a la taula sobre refugiades i fronteres, **150** persones teixint aliances a la taula sobre lluita local i internacional contra les violències masclistes, **245** reunides a la Sala gran per parlar sobre islamofòbia de gènere i **570** nois i noies treballant la prevenció contra el masclisme des de l'arrel.

50 voluntàries van fer possible l'èxit d'aquesta trobada de pensament i reflexió feminista, fent mans i mànigues perquè tot estigués a lloc: les aules i sales preparades, les assistents acreditades, les xerrades gravades i fotografiades per a la posteritat... Creiem imprescindible reconèixer aquestes tasques invisibles que han permès exposar la feina que els moviments i col·lectius que treballem contra les violències masclistes fem cada dia des de tots els fronts.

No ens oblidem d'agrair a les 27 dones de blanc la magnífica coreografia que va tancar la cloenda, després de sentir la veu de la cantautora xxx i de la presentació de la webapp Appodera't.

Els feminicidis com a eix central

Deia Montse Vilà, presidenta de la Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere en el discurs d'obertura del Fòrum que els feminicidis són només la punta d'un enorme iceberg de violències masclistes. I, tot i així, hem volgut centrar aquesta dotzena edició, que hem organitzat juntament amb Feminicidio.net, en els assassinats de dones pel fet de ser dones. Perquè cal que hi siguem totes per poder treballar la societat lliure que volem per a nosaltres. Perquè no podem parlar de construir cap cosa nova mentre ens continuïn assassinant. Cal un compromís social en tots els fronts que converteixi la nostra supervivència en una prioritat.

Polítiques de prevenció i reparació

Hem intentat, durant aquest Fòrum, posar nom i rostre a les víctimes de feminicidi, comprendre la importància de conèixer els casos, els relats, les històries, per saber què va fallar. Ha quedat pal·lesa la necessitat urgent d'una recollida de dades integral i rigorosa, per conèixer la dimensió real d'aquesta xacra i saber fins a on arriba la fallida del

sistema de prevenció. A Catalunya, errors judicials, policials i institucionals que deixen a moltes dones sense ordres de protecció, agressors que aprofiten en molts casos, la situació de marginalitat i aïllament de les víctimes, dones anònimes i migrades sense xarxa de suport, i un circuit d'atenció que treballa sota l'amenaça constant de les retallades de pressupost.

A l'Estat Espanyol, el problema institucional amb el dret a la memòria i la reparació persisteix i s'estén també a les víctimes i supervivents de femicidi i violència masclista, i a les seves famílies. Les companyes de Femicidio.net posaven llum sobre la necessitat de recuperar el «relat absent» de les més de 600 dones assassinades en només 6 anys. Totes les supervivents de violència masclista, i les que malauradament no l'han sobreviscut, tenen el dret de ser reconegudes i reparades. No només institucionalment, també per part dels mitjans de comunicació que, com hem vist, continuen reproduint estereotips que parlen de «crims passionals» i «moments d'alienació mental»; de faldilles curtes i d' «excessos que passen en nits de festa». De victimitzar l'agressor i culpabilitzar l'agredida. De femicides que sempre saludaven.

Cal fer públics els relats de les víctimes i les supervivents de violència masclista, canviar la versió del conte d'una vegada, implicar els i les periodistes en noves narratives que no reproduïxin els mateixos rols de poder de sempre.

Però els femicidis també ens interpel·len a la societat civil, als moviments socials i als moviments de dones. Cal que teixim aliances entre nosaltres i construïm un mur de contenció en forma d'empoderament i de sororitat, d'autodefensa feminista i de lluita conjunta. Cal que seguim impulsant i exigint els mecanismes de prevenció i sensibilització necessaris per aturar aquesta pandèmia.

Violència sexual

Al Fòrum vam parlar molt, també, del lligam profund entre femicidi i violència sexual. Els nostres cossos, els cossos de les dones, són territori de conquesta i lluites de poder. El nostre patiment és un trofeu, un missatge de dominació i propietat dirigit als altres homes. La violència sexual ens vulnera a totes en el més profund. Però només si l'exerceixen parella o exparella és contemplada legalment com a violència de gènere. Les formes que pren aquesta violència sexual han canviat i evolucionat amb les noves tecnologies, que l'han fet esquerra, complexa i encara més difícil de prevenir i detectar entre les joves.

Hem après sobre assetjament sexual i extorsió a través de les xarxes i reflexionat sobre com millorar la detecció, prevenció i abordatge de casos que colpegen a col·lectius com les treballadores domèstiques, la comunitat LGTBI, les treballadores sexuals, les víctimes de tràfic de dones o els nens i nenes.

N'hem parlat molt d'aquests buits a les nostres administracions locals en la lluita contra femicidi i les violències masclistes, però també hem après de les experiències que ens han portat companyes com la Liz Menéndez, María Eugenia Blandón, la Claudia Mejía Duque, la Sama Fayez o la Hanan Abu Ghosh des de llocs com el Perú, Colòmbia o Palestina.

Quines estratègies podem implementar des del feminisme per enfrontar els reptes d'una societat en la que cada dia s'obren noves formes de violència i de materialització del patriarcat? Hem abordat la necessitat d'establir aliances locals i internacionals i de crear grups de pressió a l'Estat per a la implementació de polítiques públiques i socials, així com de monitoreig, que facilitin la tasca dels moviments autònoms que treballen les violències patriarcals a peu de carrer i des de la vessant jurídica.

Refugiades, islamofòbia i diversitat entre dones

Les dones no som iguals entre nosaltres. N'érem conscients. El nostre origen, cultura, color de pell, religió o capacitats físiques, determinen el dia a dia de les opressions que patim. Per això era imprescindible analitzar com reproduïm entre nosaltres actituds racistes i islamòfobes, que infantilitzen i victimitzen altres dones que viuen en la nostra societat. Ha estat un luxe repensar-nos i reflexionar amb companyes com les que han participat a la taula sobre Islamofòbia de gènere o les dones de la Casa Iberoamericana de la Mujer, de Mujeres Palante i de la Red de Mujeres Latinoamericanas. És imprescindible, hem vist, visibilitzar les violències específiques que pateixen les dones migrades i garantir el seu accés als mecanismes de salut i prevenció en igualtat de condicions.

Potentíssima va ser, també, la intervenció de les ponents de la taula sobre refugiades, fronteres i violències patriarcals. Una realitat que ens condemna com a continent, i que genera violències específiques contra els cossos de les dones que deixen casa seva per les guerres físiques o per les econòmiques. Però ens quedem amb una frase de la companya Maria del Rosario Vázquez: les realitats de les dones refugiades són molt

diverses. I veure-les i construir-les només com a víctimes és desempoderar-les.

Construir dissidència des de les masculinitats

I, què es pot fer des de les masculinitats per combatre les violències? Aquesta va ser una taula de luxe, on es va abordar la urgència de construir formes no violentes de ser home, des de identitats de gènere no estanques ni rígides, sense disputar la centralitat de les dones, lesbianes i trans com a subjecte de la lluita feminista i renunciant als privilegis d'ocupació de l'espai públic que la societat atorga als homes. Un espai on es va revisar de forma crítica els moviments d'homes per la igualtat i el protagonisme creixent de les masculinitats alternatives en la societat i en els moviments de transformació social.

Eliminar les violències des de l'arrel

Va ser molt esperançador rebre els **570** alumnes d'instituts i col·legis de secundària que han participat del nou format que hem donat al Fòrum Jove. Ha estat un plaer poder contribuir a forjar en ells i elles la consciència necessària per acabar amb les violències masclistes des de l'arrel. Aquest any, a més, han estat els propis alumnes que participen de la Xarxa Activa de Juventut per la Igualtat (XAJI), els qui han preparat algunes activitats formatives i participatives. Empoderament des de les joves i per a les joves.

Acabem reiterant l'agraïment a les desenes de ponents que han participat d'aquesta dotzena edició del Fòrum i a totes les entitats que any rere any, organitzen aquesta trobada, aportant les vivències, les experiències i els aprenentatges que estan convertint aquest espai en una cita obligada.

Construïm, doncs, entre totes, juntes en la diversitat, aliances que frenin les violències masclistes. Entre dones, amb les identitats de gènere i sexuals dissidents i amb les masculinitats no violentes, actuem contra els feminicidis!

JUNTES EN LA DIVERSITAT PER ATURAR ELS FEMINICIDIS I LES VIOLÈNCIES MASCLISTES!